

B en W-voorstel

portefeuillehouder
T.A.F.A. Klomberg

begrotingsprogramma
1 t/m 8

draagt bij aan Global Goal(s)
Alle Global Goals

b en w-vergadering
15 december 2021

agendapunt

bijlage(n)

rol raad
Ter kennisneming

onderwerp
Invulling drietal Covid 19 regelingen in relatie tot motie m.b.t. provinciale subsidie COVID-19

INHOUD VOORSTEL

- Het voorstel is akkoord te gaan met een tijdelijke subsidieregeling (tot 1 april 2021) voor ondernemers voor kosten gemaakt voor - in verband met Covid - te nemen hygiënemaatregelen met een maximum bedrag van € 2000,-- per onderneming en een subsidieplafond van € 62.000,00.
- Het voorstel is akkoord te gaan met in het voorstel opgenomen aanpak om invulling te geven aan de Covid 19 regelingen voor gemeenten (provinciale regeling), buurt- en dorpshuizen (rijksregeling) en lokale culturele instellingen (rijksregeling).
- Tevens wordt hier invulling gegeven aan de motie over de besteding van de provinciale subsidie voor COVID-19.

1 Wat is de aanleiding?

Op dit moment wordt de laatste hand gelegd aan inventarisatie van noodzakelijke (financiële) steun voor lokale maatschappelijke en culturele organisaties als basis voor de verdeling van de financiële steunmaatregelen van rijk en provincie.

Daarnaast is bij de begrotingsbehandeling een motie van de VVD aangenomen waarmee de raad het college het volgende opdraagt:

'een pakket van maatregelen te nemen zodat vóór 1 januari 2021 een substantieel bedrag van de 'COVID-19 Steun gemeente' subsidie beschikbaar komt voor ondernemers in de sectoren cultuur, sport, recreatie en toerisme die naar inzicht van het College op korte termijn financiële steun kunnen gebruiken en met dien verstande dat dit pakket niet gebruikt dient te worden voor gemeenschapsvoorzieningen.

2 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?

Ten aanzien van lokale steunmaatregelen in het kader van COVID-19 is er geen bestaand beleid of kader. Het gaat hier ook om tijdelijke maatregelen die lokaal worden getroffen of waarbij sprake is van een lokale invulling van rijks- en provinciemaatregelen.

Tijdelijk kader

Om toch enige richting en houvast te hebben bij de lokale invulling van provinciale maar vooral rijksmaatregelen is in de Tussenrapportage COVID-19, onder meer, de volgende 'categorie-indeling' gehanteerd:

1. inwoners;
2. bedrijven en ondernemers;
3. maatschappelijke organisaties.

Inwoners

Voor deze categorie geldt dat de zorg zoveel mogelijk gecontinueerd wordt en dat het Rijk bijvoorbeeld al anticipeert met middelen voor een mogelijke toename van het aantal

bijstandsgerechtigden en compensatie biedt voor noodopvang voor ouders van kinderen met cruciale beroepen. Daarnaast zet het Rijk extra in op de aanpak van problematische schulden en armoede, omscholing en ontwikkeling, aanpak van jeugdwerkloosheid en begeleiding van werkloosheid naar werk. Veelal regelingen waarbij wij als gemeente een mede uitvoerende rol zullen hebben. Vooralsnog gaan we ervan uit dat hiervoor geen aanvullende lokale steunmaatregelen nodig zijn.

Bedrijven en ondernemers

De belangrijkste steunmaatregelen voor deze categorie betreffen de TOZO-regeling (uitvoering door de gemeente), de NOW-regeling en de TVL (tegemoetkoming vaste lasten). Daarnaast is via de Provincie ook de nodige steun te vinden voor ondernemers. Lokaal bieden we ondernemers, die hier behoefte aan hebben, uitstel van betaling voor de gemeentelijk belastingen analoog aan het uitstel voor rijksbelastingen. In deze categorie betreft het bedrijven en ondernemers met primair een winstoogmerk.

Daarnaast stellen wij voor om ondernemers tegemoet te komen in door hen gemaakte kosten voor hygiënemaatregelen door middel van een tijdelijke subsidieregeling met een subsidieplafond. Daarbij zal voor een snelle uitvoerbaarheid de verdelingsmaatstaf gelden 'wie het eerst komt, het eerst maalt'.

Maatschappelijke organisaties

Onder deze categorie vallen zowel maatschappelijke organisaties zoals instellingen en verenigingen maar ook bedrijven (die niet voor reguliere ondernemerssteun in aanmerking komen) die vooral gericht zijn op de uitvoering van lokale maatschappelijke opgaven. In deze categorie worden ook de meeste maatregelen uitgevaardigd om de diverse instellingen tegemoet te komen, zowel door het Rijk, de Provincie als de gemeente zelf. Deze zijn overigens nog steeds in ontwikkeling met name voor sport.

3 Wat willen wij bereiken op de genoemde Global Goal(s)?

We willen, binnen de grenzen van wat mogelijk is een zo adequaat mogelijke (lokale) invulling geven aan de middelen die we van rijk en provincie ontvangen.

Wanneer we naar die middelen kijken, zijn deze voornamelijk gericht op categorie 3 'maatschappelijke organisaties'. Concreet gaat het nu namelijk om de lokale invulling van de volgende regelingen/steunmaatregelen:

COVID-19 – Steun gemeenten (Provincie)	124.000
Buurt- en dorpshuizen (Rijk via algemene uitkering)	39.000
Lokale culturele voorzieningen (Rijk via algemene uitkering)	389.000
Totaal	552.000

COVID-19 – Steun gemeenten (provincie)

Kort gezegd komt de regeling op het volgende neer:

Het is een lumpsumregeling, waarbij de gemeente zelf (binnen kaders) bepaalt waar de provinciale subsidie aan wordt besteed. De provinciale regeling is bedoeld voor acute hulp op de korte termijn en faciliteert het inhuren van personeel voor het uitvoeren van vitale functies (waaronder BOA's en medewerkers voor communicatie en onderwijs), noodopvang voor kwetsbare groepen, gemeentelijke projecten op het gebied van sociale cohesie en door de gemeente te verlenen noodhulp aan gemeenschapsvoorzieningen, ook wel dorpshuis of Kulturhus genoemd, en het verstrekken van tegemoetkomingen aan ondernemingen en instellingen in de sectoren cultuur, sport, recreatie en toerisme en aan gemeenschapsvoorzieningen.

Per Gelderse gemeente is een bedrag van € 2,83 per inwoner beschikbaar gesteld, voor Rheden een bedrag van € 124.000.

Buurt- en dorpshuizen (Rijk via algemene uitkering)

Het kabinet stelt € 17 miljoen voor 2020 beschikbaar om gemeenten te compenseren voor de extra uitgaven voor de dorps- en buurthuizen als gevolg van de coronamaatregelen. Deze extra uitgaven

bestaan onder andere uit het kwijtschelden van huur en het compenseren van tegenvallende inkomsten uit bijvoorbeeld horeca en zaalverhuur van buurt- en dorpshuizen.

Lokale culturele voorzieningen (Rijk via algemene uitkering)

Het kabinet stelt voor de periode van medio maart tot en met 31 december 2020 in totaal € 240 miljoen beschikbaar voor de borging van de lokale en regionale culturele infrastructuur. Deze organisaties missen onder andere inkomsten uit kaartverkoop en horeca, terwijl de vaste lasten zoals huisvesting en beveiliging doorlopen.

De middelen zijn verstrekt met een beoogd doel waarbij de gemeente zelf een lokale afweging kan maken, in die zin zijn het algemene middelen en geen specifieke uitkeringen waarvoor een afzonderlijke verantwoordingsplicht geldt. De lokale afweging is hieronder opgenomen in punt 4.

4 Wat gaan wij ervoor doen?

We willen de middelen zo effectief en efficiënt mogelijk inzetten waar de nood het hoogst is. Dat vraagt om een snelle en eenvoudige uitvoeringswijze die tegelijk voldoende waarborgen biedt voor een juiste besteding. De uitvoeringswijze kent twee aspecten, proces en criteria.

proces

De steun die nodig is kunnen qua bedragen uiteenlopen. Om een snelle afhandeling van vragen te bewerkstelligen overwegen we daarom 3 categorieën te hanteren:

- Categorie A < € 2.500 (onderbouwde aanvraag, geen verantwoording)
- Categorie B > € 2.500 < € 25.000 (onderbouwde aanvraag, lichte verantwoording/beoordeling)
- Categorie C > € 25.000 (onderbouwde aanvraag, redelijke toets op aanvraag)

Voor categorie A en B hanteren we per regeling een budgettair plafond. Concreet betekent dit:

- Covid 19 steun gemeenten, 62.000 euro
- Buurthuizen, 20.000 euro
- Lokale culturele voorzieningen, 90.000 euro

Om een open-einde te voorkomen geldt dan vol=vol. Bij kleinere aanvragen kan dan volstaan worden met een lichte toets en afzien van een verantwoordingsverplichting. Bij categorie B wordt dan iets meer onderbouwing gevraagd. Mocht het zo zijn dat budgetten voor de categorieën A en B snel zijn vol gelopen en blijkt er aanvullende ruimte nodig te zijn, dan kan een separate besluitvorming hierover volgen.

Voor categorie C geldt dat het initiatief vanuit de gemeente komt en wordt een zwaardere onderbouwing gevraagd. Dit zijn naar verwachting een beperkt aantal instellingen en het kan om grotere bedragen gaan (totaal 380.000 euro).

criteria

De aanvragen worden beoordeeld op grond van de onderbouwing voor welke van de drie regelingen een tegemoetkoming passend zou zijn (zie ook punt 3). Als leidraad wordt het volgende gehanteerd. Aanvragen:

- van culturele instellingen worden gefinancierd vanuit de rijksuitkering t.b.v. lokale culturele instellingen;
- van Buurt- en dorpshuizen worden gefinancierd vanuit de rijksregeling Buurt- en dorpshuizen;
- van instellingen en ondernemingen vanuit sport, recreatie en toerisme worden gefinancierd vanuit de provinciale regeling Covid 19 steun gemeenten.

Voor een tegemoetkoming geldt verder dat het moet gaan om extra kosten als gevolg van COVID-19. Hierbij is het uitgangspunt dat reguliere ondernemingen en instellingen die passen binnen de doelgroep maar in aanmerking komen voor de rijksregelingen zoals de TOZO, TVL en NOW slechts een beroep kunnen doen op tegemoetkomingen die niet door deze rijksregelingen worden gedekt. Hierbij kan worden gedacht aan maatregelen die zorg moeten dragen voor een zo veel als mogelijk continueren van de reguliere bedrijfsvoering zoals het nemen van hygiëne maatregelen of routeringen.

Na accordering door het college zal zo snel mogelijk in januari 2021 de uitvoering worden gestart.

5 Wat zijn de financiële consequenties?

Uitvoering van de regelingen van kabinet en provincie is in principe budgettair neutraal wanneer er gekozen wordt voor een plafond voor alle categorieën. De inventarisatie, met name categorie C, moet hiervoor nog wel worden afgerond.

Daaruit zou tevens kunnen blijken dat er meer nodig is dan beschikbaar om invulling te geven aan alle aanvragen. Wanneer het college en/of Raad dit noodzakelijk achten, kan een aanvullende kredietaanvraag aan de raad overwogen worden.

Van belang is dat – indien een aanvullende subsidieregeling van uw college noodzakelijk/wenselijk is – deze zo wordt ingericht dat we een eventuele gerechtelijke procedure over een afwijzing goed doorstaan en dus borgen dat de inhoud van de regeling niet wederom een stroom van bezwaarschriften oplevert. Dit vraagt een transparant en niet-arbitrair toetsings- en afwijzingskader. Ook moet een regeling in technisch opzicht voldoen aan de bekendmakingseisen. De inhoud van de regeling wordt bepaald door de gewenste, gespecificeerde doelgroep en ondersteuning daarvan.

6 Wat zijn de risico's?

Het risico bestaat dat er vanuit het maatschappelijke veld een grotere noodzaak tot en behoefte aan extra ondersteuning ontstaat dan nu voorzien. Er zal dan binnen de financiële kaders van college (en raad) gekeken moeten worden naar nieuwe mogelijkheden.

Bij ontbreken daarvan kan dit leiden tot afwijzing van verzoeken met daar tegen openstaande gerechtelijke mogelijkheden.

7 Wat is het draagvlak voor dit voorstel?

De vraag vanuit zowel de raad als organisaties is groot om nu snel invulling aan de maatregelen te geven.

8 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?

Via de website en heel gericht, dit volgt nader in januari.

9 Wordt er een evaluatie uitgevoerd?

In de tussenrapportage is aangegeven dat aan COVID-19 meer gestructureerd invulling gegeven moet en gaat worden. Bijvoorbeeld door voor elke categorie een aanspreekpunt aan te wijzen dat ook monitort wat er binnen die categorie de komende maanden nodig is. In de tussenrapportage wordt ook een overzicht gegeven van verstrekte subsidies.

De Steeg,